

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості
освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасни-
ків.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Корнован Галина Василівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

Данильчук Галина Олександрівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри сімейної медицини та поліклінічної терапії

Колотвіна Лариса Іванівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

Коваленко Світлана Федорівна,
кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри сімейної медицини
та поліклінічної терапії

ЗДІЙСНЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА КАФЕДРІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Одеський національний медичний університет

Одним з пріоритетних напрямків розвитку сімейної медицини в Україні вважається підготовка фахівців за спеціальністю «Загальна практика — сімейна медицина». Розвиток сімейної медицини неможливий без удосконалення системи освіти. Кафедра сімейної медицини та поліклінічної терапії ОНМедУ на післядипломному етапі освіти вже майже двадцять п'ять років готує сімейних лікарів шляхом первинної спеціалізації випускників вищих медичних навчальних закладів у 2-річній інтернатурі та вторинної спеціалізації протягом 6-ти місяців очного навчання фахівців. Крім спеціалізації, на кафедрі підготовка фахівців проводиться на циклах стажування та тематичного удосконалення. Додипломна підготовка з питань сімейної медицини на кафедрі здійснюється на 6 курсі. З поточного року на кафедрі розроблені та проводяться вибіркові дисципліни різного напрямку для майбутніх сімейних лікарів такі, як: «Основи електротрокардіографії в практиці сі-

мейного лікаря», «Менеджмент ожиріння в практиці сімейного лікаря», «Менеджмент діабету в практиці сімейного лікаря», «Інсуліно-терапія в практиці сімейного лікаря».

Під час навчання слухачі відпрацьовують практичні навички спочатку у навчальній аудиторії з використанням методичних розробок для самостійної роботи лікарів, розв'язують ситуаційні та проблемні задачі, а потім приймають участь у клінічних розборах. В умовах дії військового стану заняття проводяться в онлайн режимі, що створює певні труднощі у викладанні навчального матеріалу. Пріоритетним напрямком роботи кафедри у підготовці фахівців є перехід від пасивних до активних форм навчання, що на сучасному етапі сприяє покращенню підготовки фахівців. Ефективність навчального процесу підвищує застосування таких активних форм, як: проведення практичних занять у вигляді ролевої гри, впровадження проблемного підходу до вивчення теми з використанням методики «мозкового штурму», вирішення ситуаційних задач, клінічні тематичні розбори хворих, дискусії, семінари-конференції з питань обміну досвідом. В поточному році впроваджена нова робоча програма інтернатури за всіма спеціальностями: в два рази зменшився термін підготовки слухачів у вишах, засвоєння практичних навичок проводиться на базах стажування під керівництвом провідних фахівців лікувальних закладів. Теоретична підготовка слухачів здійснюється під час лекцій, семінарів та самостійної роботи з вивчення окремих тем. При проведенні лекцій викладачами кафедри широко застосовуються методи «інформаційного повідомлення»: аудіовізуальні презентації, відеофільми, графіки, інтегральні схеми патогенезу, мультимедійні презентації з демонстрацією дослідження терапевтичного статусу та методики визначення патогномонічних симптомів у хворих різних вікових категорій. Основою професійної діяльності фахівців медичної галузі є міжособистісна взаємодія, комунікація, спілкування, що відбувається на рівні «людина — людина» [1]. Поєднання коментарів викладача з відеоінформацією значно мотивує увагу слухачів до матеріалу за темою. Досить цінним під час лекції є презентація відео- чи мультимедійних преференцій з діагностики та лікування окремих пацієнтів з власної практики лектора. Подальше засвоєння лекційного матеріалу проходить у вигляді співбесіди в діалоговому режимі (питання-відповідь). Таким чином, при викладанні теоретичного матеріалу використовуються дидактичні засоби навчання, варіантом яких є проблемна лекція, що створює певні ситуації і залучає

слухачів до їх вирішення. Така методика, за даними опитування інтернів, дала їм можливість швидше і якісніше засвоїти тему. Засвоєння теоретичного матеріалу на лекційних та практичних заняттях проводиться також із залученням інтерактивних методик: імітаційних ділових ігор, різних видів дискусій, семінарів-тренінгів. Рішення ситуаційних задач є край важливим засобом для кращого засвоєння теоретичного матеріалу, який надається під час лекції в онлайн режимі. Не менш важливим на початку заняття є експрес-метод тестового контролю засвоєння теми в домашніх умовах шляхом вирішення тестів, аналізу електрокардіограм, тощо. Впровадження інтерактивних методів навчання на різних етапах навчального процесу сприяє не тільки підвищенню їх теоретичної підготовки, а й формує у інтернів краще засвоєння практичних навичок. Важливим являється спрямованість на мотивацію до самостійної роботи слухачів та безперервного підвищення професійної майстерності. Однією з ключових проблем професійної освіти є забезпечення оптимальних психологічних умов для їх особистісного включення в процес засвоєння знань [2]. При підготовці лікарів-інтернів належна увага надається навчання роботи з літературними джерелами. Крім того майбутні фахівці залучаються до наукових досліджень під керівництвом викладачів кафедри. Особливістю сучасної підготовки фахівця зробити його конкурентоспроможним на європейському ринку праці. В час динамічних змін в освітянському просторі, глобальному збільшенні фахової конкуренто-спроможності на тлі глибинних соціально-економічних, політичних, інноваційних, технологічних трансформацій в Україні та в світі в цілому змінюється рольова позиція викладача медичних закладів вищої освіти [3]. Зміни у вищій медичній освіті потребують нових підходів до підготовки лікаря на післядипломному етапі. Для цього необхідне належне кадрове, матеріально-технічне та науково-методичне забезпечення навчального процесу. Кінцева мета освіти — формування клінічного мислення, що дозволяє лікареві-інтерну самостійно ухвалювати складні діагностичні і лікувальні рішення. З цих позицій навчання лікаря-інтерна повинне починатися з клінічних розборів хворих із складною коморбідною патологією, супутніми захворюваннями і ускладненнями основного захворювання. Тому в навчальних матеріалах кафедри представлена сучасна діагностика різних патологічних станів, протоколи надання допомоги хворим. Лікування пацієнтів із хронічними захворюваннями, що частіш за все викликають прогресуюче порушення певних функцій організму та призводять до інвалідизації та залежності від членів сім'ї

та потребує постійної сторонньої допомоги — одна з головних ланок роботи сімейного лікаря. Хронічні захворювання Основним напрямком роботи сімейного лікаря є профілактика різних захворювань. Корисним є складання медичного паспорту родини. Такий паспорт допомагає розробити комплекс запобіжних заходів по попередженню родинних захворювань. Формами постійного підвищення кваліфікації є вивчення сучасної медичної літератури, приймання участі у науково-практичних конференціях, навчання на циклах тематичного удосконалення. На кафедрі розроблені та проводяться декілька циклів тематичного удосконалення з актуальних питань. Післядипломний етап навчання є основою для підготовки висококваліфікованого фахівця. Особливість професії лікаря полягає в необхідності вчитися спеціальності все своє життя, тому правильна й адекватна організація раннього післядипломного етапу навчання може стати визначальною й у формуванні клінічного мислення, і професіоналізму, і в навичках соціальної поведінки. В сучасному світі суспільство потребує фахівців із гнучким і оригінальним мисленням, здатних самостійно, творчо вирішувати суспільні завдання, які б постійно поповнювали та вдосконалювали професійні знання та навички шляхом самоосвіти.

Список літератури

1. Калинюк Н. До питання підготовки майбутніх медичних фахівців на засадах міждисциплінарної інтеграції. *Інженерні та освітні технології (EETECES)*. 2020. Вип. 2 (8). С. 44–52.
2. Лінчевський О. В. та спів. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах. *Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні: Мат. XIV Всеукр. НПК з міжн. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ, Тернопіль, 18–19 травня 2017 р.* Тернопіль, 2017. С. 3–5.
3. Гуменюк Н. І. та спів. Вибір рольової позиції сучасного викладача медичних закладів вищої освіти в умовах глобального конкурентного середовища. *Мат. III ПМК. «Актуальні проблеми якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища» (Винниця, 09.02. 2022 р.)*. Винниця, 2022. С. 40–41.

Кагляк Марія Дмитрівна, Кобильник Сніжана Миколаївна, Табуліна Алла Михайлівна, Дубіна Анжела Володимирівна, Дениско Тетяна Валеріївна ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СИНЕКТИКИ ДЛЯ МОТИВАЦІЇ ТА АКТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ОНМедУ У СКЛАДНОМУ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ СТАНІ	87
Капрош Антоніна Вікторівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАТФОРМ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	90
Карпенко Юрій Іванович, Бліхар Олена Володимирівна ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА	94
Кащенко Ольга Анатоліївна ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ ЯК ПРОВІДНОГО ФАКТОРА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	96
Квашніна Анастасія Андріївна, Мельниченко Марина Георгіївна, Каравасілі Олена Миколаївна ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	99
Кир'язова Олена Вікторівна АКТУАЛІЗАЦІЯ МОВНОГО АСПЕКТУ ІМІДЖУ ЛІКАРЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-КОНСУЛЬТУВАННЯ.....	102
Корнован Галина Василівна, Данильчук Галина Олександрівна, Колотвіна Лариса Іванівна, Коваленко Світлана Федорівна ЗДІЙСНЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА КАФЕДРІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	106